

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Capvt IV. De Bonitate requisita ad Confeßiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

Agellum vel gestatio cilicij sequenti hora, vel vespere. Quinto, elemosyna aliqua cara. Denique vt saltem post tertiam vicem redeat ad confessionem.

Dico quarto, hæc remedia omnia, vel eorum aliqua proponenda esse pœnitenti, vt ipse sponte assumat aliquod tanquam necessarium: verè enim ipse tenetur ad aliquod ex ijs assumendum; non tamen imponenda sunt à confessario ex obligatione, nisi habito prius suauiter consensu pœnitentis; alioqui ferè potius obsunt, quam prosint. Hæc de tertia conditione.

CAPVT IV.

De Bonitate requisita ad Confessiones.

QVO AD quartam conditionem, quæ est bonitas. Hæc nõ est necessaria ad valorem Sacramenti, nisi per bonitatem accipiatur ipsa fidelitas, id est, intentio confitendi Sacramentũ, tunc enim esset necessaria etiam ad valorem. Ad rectũ autem modũ illud ministrandi necessaria est aliqua bonitas, id est, dispositio debita, vt nimirum sit in gratia, vel breuia confessione, si agnoscat in se culpã mortalem, vel media contritione saltem existimata. Ad hanc autem pertinet solutio trium difficultatum. Prima, an confessarius teneatur admonere pœnitentem de statu, qui est ex se malus, vt si retineat rem alienam, vel habeat impedimentum irritans matrimonium, &c. Pœnitens autem bona fide existimat; vel rem esse suam, vel matrimonium validum esse.

Respondes primo, Si ignorantia esset vincibilis, teneretur admonere secundum omnes. Secundo, si est inuincibilis, nõ debet vnquam mentiri, nec confirmare pœnitentem in suo errore: si item ab eo interrogetur ex aliqua dubitatione, debet respondere secundum veritatem quantum satis est pro interrogatione. Tertio, tacere veritatem potest, quando non adest spes probabilis fructus, aut timetur scandalum vel graue incommodum pœnitentis: correctio enim fraterna non obligat, quando non est spes, vel cum tanto periculo: quando autem speraretur fructus absque scandalo, vel graui incommodo pœnitentis, tunc teneretur ratione officij, quam ratione correctionis fraternel.

Secundum

Handwritten notes in the left margin, including the word "Handwritten" and other illegible scribbles.

Secunda difficultas, an quando adest varietas opinionū; possit ac debeat confessarius sequi opinionem probabilem pœnitentis?

Respondeo primo, Quando confessarius iudicat pœnitentem non esse rectè dispositum ad absolutionem, tenetur sub mortali nō absoluerè. Cœtra verò, quando agnoscit esse dispositū, non potest illi absolutionē denegare, esto non esset proprius pastor: quamvis enim ille, qui non est proprius antequam pœnitentem audiat, possit non ministrare illi pœnitentiam; attamen postquam audiuit, tenetur, si dignum eum inuenit, absoluerè: alioquin iniuriam magnā inferet pœnitenti, obligando illum ad repetendam confessionem eorundem peccatorum.

Respondeo secundo Esto sint hac de re opiniones, tamen cōmuniō & probabiliō est, posse & debere confessariū sequi opinionem in praxi probabilem ipsiusmet pœnitentis, quia pœnitens eum sequendo non peccat, & est rectè dispositus, & hoc rotum constat confessario: ergo tenetur illum absoluerè ex prima responsione. Quod verum est tã de Confessario proprio, quam non proprio: hic enim etiam tenetur absoluerè pœnitentem debitè dispositum, vt dictum est.

Tertia difficultas, quid teneatur agere confessor, quando malè aliquem absoluit?

Respondeo. Duplici de causa potest malè absoluisse. *Primo*, quia inualidè. *Secundo*, quia cum peccato, sed validè. Potuit autem esse inualida, vel quia non habuit intentionem, vel quia non habebat iurisdictionem, vel quia agnoscens pœnitentem culpabiliter non esse dispositum, ipse tamen ob timorem videlicet, vel verecundiam, ne pœnitens offenderetur, illum absoluit. Mala autem & cum peccato esse potuit, vel quia non quasiuit de circumstantia necessaria ex negligentia culpabili, vel quia non obligauit ad restitutionem, vel non admonuit cum posset & deberet, vel quia reliquit in occasione proxima peccandi.

Dico igitur primo. Quando nulla fuit absolutio, & pœnitens non propterea incurrit extremam necessitatem, si nō potest eum reuocare, vel non nisi cum scandalo ipsius aut infamia propria, satis est confessarium dolere de culpa commissa, & commendare pœnitentē Deo; quia in sequētē

confessione, quam faciet, absoluetur indirectè, & à peccatis antea confessis, quorum putat bona fide recaspisse se absolutionem. Quando autem pœnitens propterea fieret in extrema necessitate, puto confessarium obligatum iri etiam cum proprio aliquo dedecore & incommodo, cui præferenda esset salus animæ pœnitentis; sed si nulla ratione eum posset reuocare.

Dico secundo. Quando fuit tantum cum peccato, regulariter ad nihil aliud tenetur, præterquam ad dolorem de peccato facto: quando autem esset eiusmodi defectus coniunctus cum damno, vel præiudicio tertij, vt quia pœnitens retinebat alienum, tunc teneretur Sacerdos eum reuocare, & admonere, quando positiuè contrarium dixisset, nempe eum non teneri ad restitutionem: quando autem tantum tacuisset, non teneretur. Hæc de quarta conditione.

CAPVT V.

De cura in seruando Sigillo Confessionis.

QUO AD quintam, de cura in seruando sigillo, quatuor præcipuè de eo cognoscenda sunt. *Primam*, ex qua confessione oriatur obligatio sigilli, & Dico oriri ex confessione Sacramentali perfecta vel inchoata, facta sacerdoti vero, vel ita existimato. Dixi, *Sacramentalis*; quia ex illa, quæ fieret laico scienter, vel sacerdoti, etiam si ex deuotione, vel humilitate, vt in periculo mortis, non oriretur hæc obligatio. Item ex ea quæ fieret Sacerdoti quidem, sed non animo se accusandi, sed potius animo decipiendi, vel inducendi peccatum, vt ad coniurationem, &c. non oriretur hæc obligatio. Dixi, *perfecta*, vel *inchoata*; quia ex hac etiam oriretur obligatio: talis esset ea quæ fieret Sacerdoti, qui deinde dignoscitur non habere iurisdictionem, vel non animo recipiendi absolutionem, sed tantum se accusandi in illo foro, & satisfaciendi præcepto. Item ea quæ fit superiori, à quo per se vel per confessa-